

Besthavn paa forskjellige Steder, have imidlertid vist sig at være saaledes, at de paa ingen Maade kunne komme i Betragtning ligeoverfor det Anlæg, hvorom her er Tale. Alle disse Steder have vist sig at være mindre heldigt beliggende, baade ligeoverfor Landet og ligeoverfor Havet med Hensyn til Besejlingen, ligesom disse Anlæg ogsaa vilde medføre forholdsvis meget større Udgifter. Udvalgets Fleertal er derfor, efter Alt hvad der hidtil har foreligget, kommet til den bestemte Overbeviisning, at Esbjerg er det eneste Sted, der viser sig tjenligt til et Havneanlæg af en saadan Beskaffenhed, at Staten kan finde, ikke blot Opfordring, men virkelig en bethdelig Grund til at understøtte det paa den Maade, som her er foreslaaet. — Jeg skal foreløbig standse hermed; men der vil maaskee senere blive Anledning for mig til at tage Ordet igjen, eftersom Forhandlingerne gaae, og eftersom der gjøres Bemærkninger fra forskjellige Sider, som der kan være Anledning til at berøre.

Tugen: Naar jeg tager det Lovforslag i min Haand, som i Folkethingets forrige Møde blev vedtaget ved 2den Behandling, om Udvidelse af det jydskke Jernbanenet, saa træffer jeg der i § 1 under Lit. c., at der skal anlægges en Jernbane fra Holstebro forbi Ringkøbing og Varde til Havnen ved Esbjerg. Der staaer udtrykkelig: „Havnen ved Esbjerg“; der staaer ikke: en Havn ved Esbjerg; men der er brugt den bestemte Artikel, og dette forudsætter altsaa, at der maa være en Havn ved Esbjerg. Der er nu imidlertid, som bekendt, for Diebliffet, ikke mere Havn der, end der er paa Fugleklippen ude i Atlanterhavet. Meningen med disse Ord maa altsaa være, at der skal anlægges en Havn, og det kunde derefter synes, at mit Standpunkt med Hensyn til det nu foreliggende Lovforslag maatte være blevet noget anderledes; men dette er i Grunden ikke Tilfældet, naar man vil see noget nærmere paa Sagen; thi for det Første har jo Rigsdagen i sin Heelhed endnu ikke sagt sit sidste Ord med Hensyn til Udvidelsen af det jydskke Jernbanenet, og ihvorvel man efter den Afstemning, der har fundet Sted, har Grund til at troe, at det, der blev vedtaget ved

2den Behandling, vil blive det endelige Resultat, saa er der dog en Mulighed for, at det ikke bliver saa. Men fremdeles staaer der i § 4, at Anlægget af den Jernbane, jeg omtalte, skal være tilendebragt den 1ste Juli 1874, og da der gaaer nogle Jernbaner forud for den, som skulle være færdige den 1ste Juli 1871, saa følger deraf, saavidt jeg kan see, at der ikke bliver begyndt paa Jernbanen fra Bamdrup over til Esbjerg førend i Maret 1871. Naar vi altsaa ville tænke os Havnen i Forbindelse med Jernbanen, saa vil det være tilstrækkeligt at have den færdig i Maret 1874. Dengang den høitærede Indenrigsminister udtalte sig om det nu foreliggende Lovudkast, indrømmede han, hvad han flere Gange har gjentaget, at dette havde in mente en vestjydsk Jernbane, maaskee endog en Jernbane, ja jeg troer endog, at den ærede Minister yttrede, at der i næste Sessjon vilde blive forelagt et Lovudkast herom. Dersom dette var sleet, saa var vel Meningen deraf den, at dette Arbejde strax skulde paabegyndes. Nu har jo imidlertid Folkethinget foreløbigt vedtaget, at der først skal begyndes paa denne Bane i 1871, saaledes at den kan være færdig i 1874, og mit Standpunkt bliver derfor slet ikke anderledes, end jeg har søgt at fremstille det i Motiveringen. Jeg maa være enig med Udvalgets ærede Fleertal i, at Beliggenheden af Havneanlægget ved Esbjerg er forsaavidt heldigt valgt, da jeg troer, det er det eneste Sted, man paa Sjællands golbe Vestkyst fra Skagen og ned til den syblige Grændse af Kongeriget kan finde, hvor man med en nogenlunde rimelig Bekostning kan faae et Udstigningssted, hvor Skibe kunne anløbe, og hvor de kunne løsse og lade deres Varer. Forholdene paa de øvrige Steder ved Vestkysten ere af den Beskaffenhed, at man ikke kan tilveiebringe nogen Havn der uden store Bekostninger, og selv med saadanne har man idetmindste ikke nogen fyldestgjørende Sikkerhed for, at Havnen vil blive staaende, hvorimod man efter min Formening i Farvandet indenfor Fjæne bedre vil kunne beherske Naturforholdene, da der er rolig og stille Vand, idet Nordsjæns Bølger blive brudte af den mellemliggende D, ligesom man ogsaa for en ringere Sum vil